

Cuvânt înainte

Pregătirea pentru un examen presupune seriozitate, perseverență și rigoare intelectuală. Este esențial ca elevul să cunoască din timp structura probei, tipologia itemilor și nivelul de dificultate pe care aceștia îl pot avea. În cadrul evaluărilor standardizate, itemii obiectivi de tip grilă se dovedesc adesea cei mai dificili, reprezentând un adevărat test al atenției și al stăpânirii conținuturilor. Nu sunt rare situațiile în care candidații obțin rezultate foarte bune la celelalte subiecte, dar pierd puncte importante din cauza unei singure grile rezolvate greșit, fapt resimțit, firește, ca frustrant.

Această carte a fost concepută din dorința de a veni în sprijinul elevilor care se pregătesc pentru examenul de Bacalaureat la disciplina Logică, argumentare și comunicare, oferindu-le un instrument eficient de antrenament și autoevaluare. Totodată, lucrarea poate fi utilizată cu succes de elevii de clasa a IX-a, fie în pregătirea curentă, fie în vederea obținerii performanței, dar și de către cadrele didactice, ca suport în evaluarea formativă sau sumativă. De asemenea, conținutul său este relevant pentru candidații care susțin examene de admitere în instituții precum școlile de poliție sau jandarmerie, unde programa coincide cu cea de Bacalaureat.

Lucrarea de față reprezintă o ediție revizuită și completată a volumului *Logică: teste grilă pentru clasa a IX-a și bacalaureat pentru pregătirea examenului de admitere în școlile de poliție și jandarmerie*, publicat la Editura Pro Universitaria în 2023, și este elaborată în conformitate cu programa pentru examenul de Bacalaureat în vigoare în anul 2026. De asemenea, sunt respectate tematica și bibliografia pentru concursul de admitere în școlile postliceale de ordine publică ale M.A.I.

Structurarea pe capitole tematice permite atât recapitularea sistematică a materiei, cât și identificarea eventualelor lacune în învățare. Itemii sunt concepuți astfel încât să acopere un spectru larg al conținuturilor evaluate la examen, iar baremele și rezolvările propuse la finalul fiecărui set

de grile facilitează autoevaluarea obiectivă și implicarea activă a elevilor în propriul proces de formare.

Itemii cu alegere multiplă solicită elevului capacitatea de a distinge răspunsul corect dintre mai multe variante posibile. În cazul grilelor de logică pentru Bacalaureat, fiecare întrebare este însoțită de patru opțiuni de răspuns, dintre care una singură este corectă, celelalte fiind incorecte, dar formulate plauzibil, cu rol de distractori. Unele dintre grilele incluse au un nivel mai ridicat de dificultate, cerând identificarea variantei incorecte, situație în care distractorii devin răspunsuri corecte.

Formularea clară și precisă a itemilor, fidelitatea ridicată și coerența acestora contribuie la diminuarea riscului alegerii întâmplătoare a răspunsului corect. Prin intermediul lor sunt evaluate nu doar cunoștințele de terminologie specifică, ci și capacitatea de analiză logică, de stabilire a relațiilor cauzale și de aplicare a principiilor generale în contexte concrete. În același timp, elevii au posibilitatea de a se familiariza cu condițiile reale de examen și de a obține o imagine corectă asupra nivelului lor de pregătire.

Itemii obiectivi permit testarea unui volum mare de conținut într-un interval de timp relativ scurt, asigurând obiectivitate și corectitudine în evaluare. Rezolvarea acestora presupune însă atenție, concentrare și o analiză atentă a fiecărei variante de răspuns.

Succes celor care știu că performanța nu este rezultatul întâmplării, ci al muncii constante, al disciplinei și al consecvenței!

Prof. Tatiana Tudori

PROGRAMA DE EXAMEN PENTRU DISCIPLINA LOGICĂ, ARGUMENTARE ȘI COMUNICARE BACALAUREAT

I. STATUTUL DISCIPLINEI

În cadrul examenului de Bacalaureat, disciplina *Logică, argumentare și comunicare* are statutul de disciplină opțională fiind susținută la proba E. d), în funcție de filieră, profil și specializare.

II. COMPETENȚE DE EVALUAT

- Utilizarea adecvată a conceptelor, operațiilor și instrumentelor specifice logicii în argumentare
- Transpunerea unui enunț din limbaj natural în limbaj formal și din limbaj formal în limbaj natural
- Construirea unor argumente în vederea susținerii unui punct de vedere sau a unei soluții propuse pentru rezolvarea unor situații – problemă
- Utilizarea unor raționamente adecvate în luarea deciziilor
- Analizarea structurii și/sau corectitudinii formelor și operațiilor logice

III. CONȚINUTURI

1. Societate, comunicare și argumentare

- Argumentarea și structura argumentării; analiza logică a argumentelor
- Termenii: caracterizare generală (definire, tipuri de termeni); raporturi între termeni
- Propoziții: caracterizare generală (definire, structură); tipuri de propoziții categorice; raporturi între propoziții categorice
- Raționamente: caracterizare generală (definire, structură); tipuri de raționamente

- Definirea și clasificarea: caracterizare generală; corectitudine în definire și clasificare

2. Tipuri de argumentare

- Deductivă: argumente/raționamente imediate cu propoziții categorice (conversiunea și obversiunea); silogismul (caracterizare generală, figuri și moduri silogistice, verificarea validității prin metoda diagramelor Venn); demonstrația
- Nedeductivă: inducția completă; inducția incompletă

3. Societate, comunicare și argumentare corectă

- Evaluarea argumentelor (validitatea argumentelor); erori de argumentare

NOTĂ: Programa de examen este realizată în conformitate cu prevederile programelor școlare în vigoare. Subiectele pentru examenul de bacalaureat 2026 se elaborează în baza prezentei programe și nu vizează conținutul unui manual anume.

TEMATICA ȘI BIBLIOGRAFIA
LA CONCURSUL DE ADMITERE ÎN ȘCOLILE
POSTLICEALE DE ORDINE PUBLICĂ ALE M.A.I.
EXERCITII PRIVIND DEPRINDEREA
RAȚIONAMENTULUI LOGIC

- Argumentarea și structura argumentării
- Termenii: caracterizare generală (definire, tipuri de termeni), raporturi între termeni
- Propoziții categorice: tipuri de propoziții categorice, raporturi logice între propoziții categorice
- Raționamente: caracterizare generală (definire, structură) - tipuri de raționament: raționamente deductive imediate cu propoziții categorice (obversiunea, conversiunea)
- Raționamente deductive mediate (silogismul - caracterizare generală, figuri și moduri silogistice, verificarea validității silogismelor) și raționamente nedeductive (inducția completă și inducția incompletă)
- Utilizarea unor raționamente adecvate în luarea deciziilor
- Stabilirea unor corelații între întemeierea deciziilor, acțiune și consecințele acestora

Argumentarea și structura sa

1. Argumentarea este:
 - a. explicarea detaliată a unei idei;
 - b. procesul prin care justificăm o idee;
 - c. afirmarea unei opinii;
 - d. definirea unui termen.

2. Textul non-argumentativ:
 - a. nu este specific gândirii umane;
 - b. conține argumentare și o parte neargumentativă;
 - c. conține numai argumentare;
 - d. nu conține argumentare.

3. Scopul argumentării este:
 - a. convingerea interlocutorului;
 - b. susținerea fermă a propriilor opinii;
 - c. exemplificarea;
 - d. învingerea timidității.

4. Din structura argumentării fac parte:
 - a. tonul, ritmul și inflexiunile vorbirii;
 - b. conținutul și fundamentul argumentării;
 - c. conținutul, tehnicile și finalitatea argumentării;
 - d. teza, temeiurile și cuantorii.

5. În centrul argumentării stă:
 - a. noțiunea;
 - b. propoziția;
 - c. termenul;
 - d. inferența.